

ME 04 Een geïntegreerd raamwerk voor de beoordeling van ruimtelijke en gerelateerde gevolgen van een verhoogde implementatie van biomassaketens

Projectleider	prof.dr. Johan Sanders, dr.ir. Bert Annevelink		
Instituut	Wageningen UR, AFSG		
Email	johan.sanders@wur.nl, bert.annevelink@wur.nl		
Consortium	Wageningen UR, AFSG, Valorisatie van plantaardige productieketens Wageningen UR, AFSG, Biobased Products divisie Wageningen UR, ESG, Alterra ECN Universiteit Utrecht, Copernicus Instituut KEMA Vrije Universiteit, Instituut voor Milieuvraagstukken (IVM)		
Project website			
Startdatum	1 januari 2007	Einddatum	31 december 2010

Context / maatschappelijk probleem

In de afgelopen tijd zijn reeds gedeelten van bio-energieketens geïnitieerd door bedrijfsleven en overheden, maar deze initiatieven lopen vaak vast en worden dan niet afgemaakt. De uitdaging voor het te formuleren project is nieuwe kennis aan te reiken om de ruimtelijke inpassing van bio-energieketens te verbeteren. Hierdoor wordt de acceptatie van bio-energieketens verhoogd en kan ook bepaald worden hoe een groter deel van de biomassapotentie van Nederland (inclusief import) kan worden benut.

Wat is al bekend, wat niet?

Op het regionale niveau is de kennis over het biomassapotentieel en biomassaproductie en de benuttingssystemen minder goed ontwikkeld. Dit is vooral het geval wanneer met een verscheidenheid aan duurzaamheidscriteria (met ecologische, economische en sociale dimensies) rekening gehouden dient te worden. Veel studies concentreren zich op het biomassapotentieel en geven niet aan hoe dat potentieel omgezet kan worden in daadwerkelijk beschikbare biomassa. Het aanboren van het nationale en regionale potentieel is erg moeilijk. Wij stellen voor dat het biomassapotentieel gemobiliseerd kan worden door het ontwerpen van innovatieve regionale biomassaketens.

Wat wordt nu onderzocht?

De doelstelling is nieuwe kennis, tools, criteria en scenario's te ontwikkelen om de ruimtelijke inpassing van bio-energieketens te verbeteren, zowel in relatie tot ontwikkeling van optimale biomassa ketens, de ruimtelijke inpassing als de effecten van die ketens op milieu, economie, landschap en biodiversiteit.

Wat is het resultaat en voor wie?

Het project richt zich speciaal op interacties tussen bio-energieketens en de ruimte. Daarbij wordt focus aangebracht door uit te gaan van zorgvuldig gekozen regionale cases (combinaties van concrete regio's en bio-energieketens). Deze worden concreet van bottom-up opgebouwd, waarbij in eerste instantie niet vanuit de grote macro-economische beschouwingen gestart wordt. Daarbij wordt in scenario's met zowel huidige als toekomstige technologie gekeken wat de impact van biomassaketens is, gegeven diverse ruimtelijke interacties (water, biodiversiteit, bodem, landschap, klimaat, concurrentie landgebruik & andere toepassingsvormen en milieu). In het project zelf worden:

1. Een raamwerk en tools ontwikkeld om tot ontwikkeling, ruimtelijke inpassing van biomassa ketens te komen en deze keten op hun effecten te evalueren
2. Samen met stakeholders biomassa ketens ontwikkeld en met gebruik van tools naar hun effecten gekeken
3. Een verdere onderbouwing van duurzaamheid van bio-energieketens in binnen- en buitenland (certificering) is tevens een belangrijk onderdeel van het project. Hierbij wordt o.a. voortgebouwd op het Fair Biotrade project
4. De volgende sociaal-economische ('gamma') vraagstukken komen in het project mede aan de orde: economie: kosten en baten, governance/belemmerende regelgeving en draagvlak voor de bio-energie op keten (NGO's e.d.) en regionaal niveau (NIMBY)

